

Передмова	3
---------------------	---

Частина 1

ІСТОРИЧНИЙ ШЛЯХ РИМО-КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ

Розділ 1

Римська Церква в I–IV ст.	11
Тема 1. Римська Церква за апостольських часів	11
1. Початок Римської Церкви	11
2. Питання про перебування в Римі апостола Петра	12
Тема 2. Римська Церква з кінця I до початку IV ст.	15
1. Перші Римські єпископи	15
2. Розвиток Римської кафедри у II–III ст.	16
3. Перші конфлікти, пов'язані з піднесенням Римських єпископів	18
Тема 3. Статус Римської Церкви у IV ст.	21
1. Постанови I Вселенського Собору	21
2. Сардикійський Собор	22

Розділ 2

Римська Церква в період Раннього Середньовіччя (V–X ст.)	26
Тема 4. Падіння Західної імперії. Християнство у «варварських» королівствах	26
1. Велике переселення народів та кінець Західної Римської імперії	26
2. Єпископ Вульфїла й поширення аріанства серед «варварських» племен	28
Тема 5. Піднесення Римського єпископа з кінця IV до початку VI ст.	29
1. Декреталії єпископа Сириція	29
2. Св. Лев I Великий та суперечка з приводу 28-го правила IV Вселенського (Халкідонського) Собору	30
3. Відносини Риму з Церквами Галлії	32
4. Початок королівства остготів в Італії	33
5. Акакіанська схизма та «Формула Гормізда»	33
Тема 6. Римська Церква у VI ст.	35
1. Останні роки правління Теодоріха Великого	35
2. Римська Церква в роки правління імператора Юстиніана Великого (527–565)	36
3. Вторгнення лангобардів до Італії	38
4. Равеннський екзархат	39

Тема 7. Римська Церква в роки правління св. Григорія I Великого (590–604)	40
1. Життєвий шлях св. Григорія	40
2. Британська місія	41
3. Суперечка з приводу титулу «Вселенський»	43
Тема 8. Римська Церква у VII ст.	45
1. Римська Церква та монофелітська суперечка	45
2. Автокефалія Равеннської архієпископії	48
3. Шостий Вселенський Собор	49
Тема 9. Римська Церква у VIII ст.	50
1. Римська Церква й початок іконоборчої кризи	50
2. Союз папства з франкськими королями. Початок світської влади пап.	51
3. «Дарунок Костянтина»	54
Тема 10. Римська Церква та імперія Карла Великого	55
1. Суспільно-політична ситуація в Римі в другій половині VIII ст.	55
2. Реакція Заходу на VII Вселенський Собор	56
3. Карл Великий та відновлення Західної імперії	59
4. Церковна політика Карла Великого	63
Тема 11. Західне чернецтво у IV–XI ст.	65
1. Зародження чернецтва на Заході та його розвиток до IX ст.	65
2. Особливості ірландського чернецтва	67
3. Бенедиктинська ера (IX–XI ст.)	68
Тема 12. Римська Церква в другій половині IX ст. «Фотієва схизма»	69
1. Взаємини пап із франками за нащадків Карла Великого	69
2. Папа Миколай I і початок «Фотієвої схизми»	71
3. Тривання конфлікту в роки правління папи Адріана II	75
4. Подолання схизми за правління папи Іоанна VIII	76
Тема 13. Римська Церква наприкінці IX — у першій половині XI ст.	79
1. Політичні умови існування Римської Церкви наприкінці IX — у X ст.	79
2. «Saeculum obscurum» — «Темне століття» папства	80
3. Німецькі імператори та спроби подолання церковної кризи	82

Розділ 3

Римська Церква в епоху Високого Середньовіччя (XI–XIII ст.)	86
Тема 14. Рух за церковну реформу в XI ст.	86
1. Загальноісторичне тло	86
2. Монастирська реформа	87
3. Загальноцерковні реформи	89
Тема 15. Конфлікт між Східною та Західною Церквами в 1054 р.	93
1. Загострення відносин між Римською та Константинопольською Церквами в середині XI ст.	93
2. Візит папських легатів до Константинополя в 1054 р.	95

3.	Взаємні анафеми.	97
4.	Проблема датування церковного розколу між Заходом і Сходом.	100
Тема 16.	Папа Григорій VII та продовження церковної реформи	104
1.	Життєвий шлях Гільдебранда до обрання на папський престол	104
2.	Папа Григорій VII та нова програма піднесення папства	105
3.	Проблема інвеститури та протистояння з імперією.	106
Тема 17.	Відносини Римської Церкви із Християнським Сходом в епоху хрестових походів	109
1.	Загальні відомості про хрестові походи	109
2.	Початок хрестоносного руху.	110
3.	Відносини хрестоносців зі Східними Патріархатами	112
Тема 18.	Римська Церква в XII ст.	116
1.	Комунальний рух в Італії та Римська республіка.	116
2.	Боротьба папства з імперією в роки правління Фрідріха I Барбаросси	118
Тема 19.	Розвиток західного чернецтва в XI–XII ст.	122
1.	Камальдули	122
2.	Цистерціанці	123
3.	Картузіанці	124
Тема 20.	Розвиток Римської Церкви у XIII ст.	125
1.	Посилення міжнародного впливу папства.	125
2.	Четвертий хрестовий похід та відносини з Православним Сходом.	127
3.	Відносини Інокентія III зі слов'янськими державами на Балканах	129
4.	IV Латеранський Собор (XII Вселенський)	130
5.	Боротьба папства з імператором Фрідріхом II. I Ліонський Собор (XIII Вселенський)	132
6.	II Ліонський Собор (XIV Вселенський)	134
Тема 21.	Поява в Західній Церкві жєбручих орденів. Створення інквізиції	136
1.	Францисканці.	136
2.	Домініканці	139
3.	Августинці	141
4.	Кармеліти	141
5.	Створення інквізиції.	143
6.	«Золота доба» папства: загальні підсумки	144

Розділ 4

	Римська Церква в період Пізнього Середньовіччя (XIV–XV ст.)	147
Тема 22.	Авіньйонський полон пап	147
1.	Загальноісторичне тло	147
2.	Папа Боніфацій VIII і конфлікт із Францією	148
3.	Початок Авіньйонського періоду.	150

4.	В'єннський Собор (XV Вселенський). Справа тамплієрів.	151
5.	Відносини авіньйонських пап із європейськими державами. Повернення до Рима	153
Тема 23.	Великий розкол у Західній Церкві (1378–1417).	155
1.	Початок Великої схизми.	155
2.	Перші спроби подолання розколу та консиліаристський рух	157
3.	Пізанський Собор	158
4.	Констанцький Собор (XVII Вселенський)	159
Тема 24.	Римська Церква у XV — на початку XVI ст.	162
1.	Базельський Собор	162
2.	Ферраро-Флорентійський Собор	163
3.	Папи епохи Відродження	165
4.	V Латеранський Собор (XVIII Вселенський)	168

Розділ 5

	Римська Церква в Новий час (XVI–XIX ст.)	170
Тема 25.	Протестантська Реформація та Католицька реформа. Орден єзуїтів.	170
1.	Виклик Реформації	170
2.	Контрреформація чи Католицька реформа?.	170
3.	Римські папи й реформа	171
4.	Орден єзуїтів	173
Тема 26.	Тридентський Собор (1545–1563)	176
1.	Передісторія Собору	176
2.	Перший етап роботи Собору (грудень 1545 — березень 1547 р.)	177
3.	Другий етап роботи Собору (травень 1551 — квітень 1552 р.)	179
4.	Третій етап роботи Собору (січень 1562 — грудень 1563 р.)	181
5.	Значення Тридентського Собору	184
Тема 27.	Продовження Католицької реформи після Тридентського Собору.	185
1.	Європа після Тридентського Собору	185
2.	Папство після Тридентського Собору.	186
3.	Розвиток місіонерства	188
4.	Розвиток церковної науки. Духовне життя	191
Тема 28.	Католицька Церква наприкінці XVI — у першій половині XVII ст.	194
1.	Папство на межі XVI–XVII ст.	194
2.	Загострення міжконфесійного протистояння в Європі та Тридцятирічна війна (1618–1648)	196
3.	Вестфальська мирна угода	198
Тема 29.	Католицька Церква в другій половині XVII–XVIII ст.	199
1.	Католицька Церква після Вестфальського миру	199
2.	Розпуск ордену єзуїтів	200
3.	Католицька Церква та ідеологія Просвітництва	201

4. Галліканізм	202
5. Феброніанство	204
6. Йосифізм	205
7. Янсенізм	206
Тема 30. Католицька Церква в роки Французької революції і наполеонівських війн (1789–1815 рр.)	208
1. Причини й початок революції	208
2. Перший етап революції	209
3. Повалення монархії. Якобінська диктатура. Період Директорії	211
4. Роки правління Наполеона Бонапарта	213
Тема 31. Католицька Церква у 1815–1846 рр.	216
1. Папа Пій VII та відновлення міжнародного авторитету папства	216
2. Понтифікат папи Лева XII	218
3. Роки правління папи Григорія XVI	218
Тема 32. Католицька Церква за понтифікату папи Пія IX	222
1. Формування ідейної програми папи Пія IX	222
2. І Ватиканський (XX Вселенський) Собор	224
3. Римська Церква та об'єднання Італії	226
4. Старокатолицький рух	226
5. Культуркампф у Німеччині	227
6. Східна політика Пія IX	229
Тема 33. Папа Лев XIII та пошуки компромісів із сучасним світом	230
1. Міжнародна політика папського престолу за часів Лева XIII	230
2. Розвиток соціальної доктрини	231
3. Східна політика	232
4. Богословська освіта та наука	233

Розділ 6

Католицька Церква у XX — на початку XXI ст.	235
Тема 34. Папа Пій X і боротьба з модернізмом	235
1. Початок понтифікату	235
2. Міжнародна політика	235
3. Боротьба з католицьким модернізмом	236
Тема 35. Папа Бенедикт XV (1914–1922)	239
1. Католицька Церква й Перша світова війна	239
2. Відносини з Росією	241
3. Внутрішньоцерковна діяльність	242
Тема 36. Католицька Церква в міжвоєнний період (1920–30-ті рр.)	244
1. Початок понтифікату папи Пія XI	244
2. Латеранські угоди	245
3. Розвиток соціального вчення Католицької Церкви	247
4. Відносини Святого Престолу з тоталітарними режимами Європи	248
5. Ставлення до екуменічного руху	250

Тема 37. Католицька Церква в роки Другої світової війни. Папа Пій XII (1939–1958).	252
1. Перші роки понтифікату Пія XII. Початок війни	252
2. Ситуація в Хорватії та Словаччині в роки війни	253
3. Ситуація після війни	256
Тема 38. Епоха аджорнаменто. II Ватиканський Собор.	259
1. Початок понтифікату Іоанна XXIII	259
2. Підготовка II Ватиканського Собору	260
3. Перша сесія Собору	260
4. Обрання папи Павла VI. Друга сесія Собору.	261
5. Третя сесія Собору	263
6. Четверта сесія Собору. Перелік документів Собору	263
7. Православна Церква та II Ватиканський Собор	264
8. Діяльність папи Павла VI після Собору	266
9. 33-денний понтифікат Іоанна Павла I.	268
10. Опозиція церковній реформі	269
Тема 39. Католицька Церква в роки понтифікату Іоанна Павла II (1978–2005)	271
1. Життєвий шлях Кароля Войтили до обрання на папський престол	271
2. Внутрішнє життя Католицької Церкви в роки понтифікату Іоанна Павла II.	272
3. Зовнішньополітична діяльність Іоанна Павла II	273
4. Відносини з Помісними Православними Церквами.	277
5. Соціальне вчення Іоанна Павла II. Полеміка з «теологією визволення».	280
6. Смерть та канонізація Іоанна Павла II	283
Тема 40. Папа Бенедикт XVI (2005–2011).	284
1. Життєвий шлях Йозефа Ратцінґера до обрання на папський престол	284
2. Боротьба кардинала Ратцінґера з богословським лібералізмом	285
3. Конфлікти із сучасним світом у роки понтифікату	287
4. Проблема сексуальних злочинів католицьких священників.	289
5. Відхід папи на спокій	290

Частина 2

ВІРОВЧЕННЯ КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ

Розділ 1

Загальні відомості про католицьке вчення.	295
Тема 41. Церковне учительство в католицькому розумінні.	295
1. Джерела віровчення.	295
2. Церковний магістеріум.	296
3. Теорія догматичного розвитку	297

4. Вселенські Собори	299
5. Місце в магістеріумі Римських конгрегацій та богословської освіти	300
6. Види католицьких віровчительних документів	301

Розділ 2

Особливості католицької еклезіології	304
Тема 42. Католицьке вчення про владу Римського єпископа	304
1. Папський примат	304
2. Розуміння Мф. 16:13–19 у католицькій традиції	305
3. Інтерпретація Мф. 16:13–19 у давній церковній писемності	308
4. Католицьке тлумачення Лк. 22:31–32 та Ін. 21:15–17	313
5. Взаємини апостола Петра з іншими апостолами (за даними Святого Письма)	315
Тема 43. Богословська дискусія про першість у Вселенській Церкві в другій половині ХХ — на початку ХХІ ст.	317
1. Вчення про папський примат у документах ІІ Ватиканського Собору	317
2. Вчення про першість Римського єпископа в післясоборних документах.	319
3. Дискусії з приводу першості у Вселенській Церкві в рамках православно-католицького діалогу та в сучасному православному богослов'ї	322
Тема 44. Католицьке вчення про папську безпомилковість у питаннях віри та моралі	329
1. Вчення про папську безпомилковість у конституції «Pastor Aeternus»	329
2. Критика вчення про папську безпомилковість.	331

Розділ 3

Особливості католицької тріадології. Проблема Filioque.	336
Тема 45. Історія виникнення й розвитку вчення про Filioque.	336
1. Вчення про ісходження Святого Духа у Святому Письмі	336
2. Витоки вчення про Filioque. Блаженний Августин. Афанасійський Символ віри	339
3. Толедські Собори VI–VII ст.	339
4. Перше зіткнення між Сходом і Заходом із приводу Filioque	340
5. Конфлікт за часів Карла Великого	341
6. Полеміка за часів патріарха Фотія	342
7. Остаточне закріплення в Римі вчення про Filioque	344
8. Полеміка з приводу Filioque у XIII–XV ст.	344
Тема 46. Полеміка про Filioque у ХІХ — на початку ХХІ ст.	347
1. Позиція проф. В. В. Болотова	347
2. Позиція прот. Сергія Булгакова.	349
3. Погляд В. М. Лосського	350

4. Позиція о. Жана-Мігеля Гарріга	352
5. Позиція Олів'є Клемана	354
6. Офіційне католицьке роз'яснення 1995 р.	354
7. Реакція на документ 1995 р.	355
8. Висновки	359

Розділ 4

Особливості католицької сотеріології	361
Тема 47. Гріхопадіння й жертва Христова	361
1. Вчення про первородний гріх	361
2. Інтерпретація жертви Христової в католицькому богослов'ї	364
Тема 48. Оцінка католицького вчення про відкуплення в православному богослов'ї	368
1. Вплив юридичної теорії на православне богослов'я	368
2. Моральна теорія відкуплення	371
3. Органічна теорія	375
4. Персоналістська інтерпретація спасіння	379
5. Висновки	381

Розділ 5

Особливості католицької маріології	384
Тема 49. Догмат про Непорочне зачаття Діви Марії	384
1. Загальні відомості про католицьку маріологію	384
2. Формування вчення про Непорочне зачаття Діви Марії	385
3. Офіційне проголошення догмата про Непорочне зачаття Діви Марії	388
4. Ставлення Православної Церкви до вчення про Непорочне зачаття Божої Матері	390
Тема 50. Догмат про взяття Діви Марії в небесну славу з тілом і душею	394
1. Церковне передання про Успіння Богоматері	394
2. Проголошення догмата про взяття Діви Марії в небесну славу з тілом і душею	398
3. Дискусія про міру участі Діви Марії у відкупному подвигу Христа	401
4. Рух за проголошення п'ятого маріологічного догмата	405

Розділ 6

Особливості католицької сакраментології	410
Тема 51. Загальне вчення про таїнства. Хрещення та Миропо- мазання в Католицькій Церкві	410
1. Визначення таїнства. Кількість таїнств. Класифікація таїнств. Структура таїнства	410
2. Таїнство Хрещення	413
3. Таїнство Миропомазання	416
Тема 52. Таїнство Євхаристії в Католицькій Церкві	418
1. Богословське вчення про Євхаристію	418

2.	Ставлення Православної Церкви до вчення про пересуц-	422
	ствлення	
3.	Матерія і форма таїнства Євхаристії	425
4.	Практичні аспекти звершення Євхаристії в Католицькій Церкві .	426
Тема 53.	Таїнство Покаяння	428
1.	Спокутування особистих гріхів	428
2.	Чистилище	431
3.	Скарбниця заслуг	433
4.	Індульгенції	434
5.	Практичні аспекти звершення таїнства Покаяння	440
Тема 54.	Таїнство Єлеопомазання	444
1.	Останнє помазання	444
2.	Сучасна практика звершення Єлеопомазання	444
Тема 55.	Таїнство Священства	445
1.	Два способи участі в єдиному Священстві Христа	445
2.	Назва таїнства	447
3.	Матерія та форма таїнства Священства	448
4.	Єпископи в Католицькій Церкві, порядок їхнього призначення . .	449
5.	Пресвітери та диякони в Католицькій Церкві	450
6.	Кардинали	451
7.	Незгладима печатка Священства	453
8.	Цelibат духовенства	454
Тема 56.	Таїнство Шлюбу	455
1.	Ставлення до Шлюбу в Древній Церкві	455
2.	Формування таїнства Шлюбу в Римській Церкві	456
3.	Сучасна практика звершення шлюбу в Католицькій Церкві . . .	458
4.	Шлюб схвалений і завершений. Мішані шлюби	460
5.	Вплив католицького вчення про шлюб на Православну	
	Церкву	461

Частина 3

СУЧАСНИЙ СТАН КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ

Тема 57.	Папа як очільник Католицької Церкви	465
1.	Загальні статистичні відомості про Римо-Католицьку Церкву . .	465
2.	Титул Римських пап	466
3.	Атрибути папської влади	468
4.	Літургійний і повсякденний одяг Римських пап	469
5.	Папські базиліки	471
6.	Порядок обрання Римських пап	472
7.	Папи та антипапи	475
Тема 58.	Особливості сучасного устрою Католицької Церкви	476
1.	Колегія кардиналів	476
2.	Синод єпископів	478

3.	Римська курія	479
4.	Підрозділи Римської курії	479
5.	Територіальні структури Католицької Церкви	485
6.	Інститути посвяченого життя	485
Тема 59.	Церкви східного обряду в складі Католицької Церкви	488
1.	Церкви свого права	488
2.	Патріархати в складі Католицької Церкви	489
3.	Верховні архієпископства.	491
4.	Інші Церкви свого права.	492
Тема 60.	Вища богословська освіта в Католицькій Церкві	493
1.	Католицькі університети.	493
2.	Церковні університети (факультети).	494
3.	Вищі інститути релігійних наук	495
4.	Система академічних ступенів	496
5.	Співвідношення вищої богословської освіти з традиційною системою підготовки духовенства	497
6.	Католицькі вищі навчальні заклади та Болонський процес	498
7.	Вищі католицькі навчальні заклади в Україні	500
Тема 61.	Окремі питання сучасного церковного життя	502
1.	Особливості сучасної практики звершення богослужіння	502
2.	Особливості процедури канонізації святих	505
3.	Сучасна практика дотримання посту в Католицькій Церкві	508
Тема 62.	Сучасні підходи Католицької Церкви до питань сексуальної моралі.	511
1.	Погляд Католицької Церкви на людську сексуальність	511
2.	Ставлення Католицької Церкви до контрацепції	513
3.	Проблема абортів	514
4.	Проблема гомосексуалізму	517

Частина 4

КАТОЛИЦИЗМ В УКРАЇНІ: ІСТОРІЯ ТА СУЧАСНІСТЬ

Тема 63.	Римо-Католицька Церква в Україні	525
1.	Західне християнство в Київській Русі (X–XIII ст.)	525
2.	Римо-Католицька Церква в українських землях у XIV–XVIII ст.	530
3.	Структури латинського обряду на території України в XIX — на початку XX ст.	532
4.	Доля Римо-Католицької Церкви в Україні за радянської доби	533
5.	Відродження Римо-Католицької Церкви в Україні наприкінці XX — на початку XXI ст.	538
Тема 64.	Українська Греко-Католицька Церква	540
1.	Греко-Католицька Церква на території Речі Посполитої (кінець XVI — кінець XVIII ст.)	540
2.	Доля Греко-Католицької Церкви в XIX — на початку XX ст.	541

3. Українська Греко-Католицька Церква в другій половині XX — на початку XXI ст.	544
4. Дискусія про надання УГКЦ статусу Патріархату	546
5. Сучасний стан УГКЦ	548
Тема 65. Греко-Католицька Церква в Закарпатській Україні	550
1. Початки християнства на Закарпатті. Створення Мукачів- ської єпархії	550
2. Поширення унії на Закарпатті у XVII–XVIII ст.	552
3. Греко-Католицька Церква на Закарпатті в XIX — першій половині XX ст.	553
4. Ліквідація Греко-Католицької Церкви на Закарпатті за часів радянської влади	555
5. Сучасний стан Мукачівської греко-католицької єпархії	556
Екзаменаційна програма з предмета «Історія та богослов'я Католицької Церкви» для 3-го курсу Київської духовної семінарії	559
Список скорочень	562